

چکیده

حفاظت پیشگیرانه در موزه‌ها شامل تمامی راهبردهایی است که روند تخریب آثار تاریخی- فرهنگی را کنترل و از آسیب رسیدن به آن‌ها جلوگیری می‌کند. از جمله‌ی این فعالیت‌ها، بکارگیری برنامه‌ی مدیریت جامع مقابله با آفات (Integrated Pest Management) به جای روش شیمیایی کنترل آفات در موزه‌ها است؛ که هدف این پژوهش تشریح اصول، مفاهیم و راهبردهای این برنامه در موزه و ارائه‌ی موردی آن برای مؤسسه‌ی کتابخانه و موزه ملی ملک می‌باشد.

در این پژوهش پس از مروری بر تعاریف و زیرمجموعه‌های حفاظت پیشگیرانه، به بررسی راهبردهای مدیریت جامع مقابله با آفات در موزه‌ها پرداخته می‌شود. این برنامه در سه زمینه‌ی عملیات پیشگیری از حمله‌ی آفات در داخل و خارج موزه، پایش و شناسایی آن‌ها و استفاده از روش‌های درمانی برای مهار آلودگی‌های فعال در اشیاء موزه‌ای تعریف می‌شود.

جهت ارائه‌ی پلان مدیریت جامع مقابله با آفات برای کتابخانه و موزه‌ی ملی ملک؛ در ابتدا روش‌های کنونی کنترل آفات در مؤسسه تحلیل و ارزیابی شده است. در ادامه راهبردهای پیشگیرانه و برنامه‌های پایش ارائه و تا حد امکان آفات موجود در این مؤسسه مورد شناسایی شده است. داده‌های مورد نیاز برای شناسایی آفات، از طریق اطلاعات دریافتی از مؤسسه، دو دوره بازبینی چشمی و یک دوره پایش ناموفق از طریق تله‌گذاری حاصل شده است. در نهایت در مواردی که سطح آستانه‌ی عمل برای آن‌ها محرز گشته است، عملیات درمانی مناسب با اثر پیشنهاد گردیده است.

کلید واژه : حفاظت پیشگیرانه، مدیریت جامع مقابله با آفات، مؤسسه‌ی کتابخانه و موزه‌ی ملی ملک، آفات موزه‌ای